

Doğu Harbi Kızıdırken

Önce Hindistan'a saldırı- caklar

japonların gidişinden, Hindistandaki İngiliz tedbirlerinden, mihverin iktisadi zaruretlerinden ve harp planlarından anlaşılan şey budur.

ETEM İZZET BENİCE

Sovyet - Alman cephesinde harp henüz kızışmış değildir. Hatta, Alman büyük taarruzu dahi başlamamıştır. Bilakis Almanların merkezde, gımalde, Ukrayna bölgelerinde Sovyet taarruzlarına mukabele ile meşgul oldukları ve sadece Kerc Yarımadasını temizledikleri anlaşıyor. Ancak, Harfok istikametinde ve Leningrad cephesinde başlayan Sovyet taarruzları hakkında henüz kat'i bir fikir edinmeye imkân yoktur. Sovyetlerin iddiası Alman tebliğlerinde püskürtülen hücumlar halinde belirtilmektedir. O halde, gündeki çarpışmaları her iki taraf bakımından da kat'i neticeli mücadeleye tutuşmak için birer hazırlık ve gelişme bulma hareketleri halinde izah etmek mümkündür. Bu itibarla da:

a — Sovyetlerin taarruzu umumileşecek ve muvaffak olarak nihâs edecek mi?

b — Alman büyük taarruzu bütün cepheye irade teşebbüsü tamamlanmış mı? Almanların elinde olarak tekrar başlayabilecek mi?

Doğuda vaziyet buyken, Asya'daki Japon hareketleri de dikkatten uzak tutulmayacak bir safhaya girmiştir. Asyadaki Japon hamlelerinin Avrupa doğu cephesindeki hareketlerle sıkı sıkıya bir alaka muhafaza etmekte bulunduğunu gün geçtikçe daha mütebellir bir hal almaktadır. İkinci Dünya Harbi Anglo - Saksonluk âleminin harp ve istislah makinesinin bütün hızı ile çarşilemiye başladığı ve tam bir yıpratma mücadelesi mahiyetini iktisap ettiği bu devreler içinde herşeyin başında Mihverin uzun harp yıllarına mukavemeti bakımından Japonya ile Almanyanın bir an önce birleşmesi ve elele vermesi mecburiyetini ortaya çıkarmaktadır. Bu neticeye varabilmek için de askeri hareketlerin bu gaye üzerinde tefkis edilmesi tabii bulunmaktadır. O halde:

1 — Almanyanın hedefi Sovyet Rusya'ya mağlup etmek ve Basra körfezine inmek veya Hindistan gımaline varmak.

2 — Japonya'nın hedefi Hindistanı istila etmek veya Birmanya - Hindistan yolu ile şimalde Almanyaya elele verebilmek imkânını aramak.

ÇOK MERAKLI BİR ZABITA ROMANI

Pek Yakında Son Telgraf'ta

Sen mi Öldürdün ?

Okuyucularımız, yakında tefrikasına başlayacağımız bu eseri takip ederken misilsiz bir heyecan ve zevk içinde kalacaklardır.

Yeni Tefrikamızı Bekleyiniz

Şark Cephesinde

Almanların Kerc şehrine girdikleri bildiriliyor

Moskova, bu kesimde şiddetli muharebelerin devam ettiğini bildiriyor

Yağmurlar harekâtı ağırlaştırdı

Moskova, 16 (A.A.) — Kerc Yarımadasında fazla bir değişiklik olmamıştır. Mihverci kaynaklar yağmurlardan dolayı hareketin ağırlaştığını itiraf etmektedir. Harfok kesiminde Timogenko orduları muvaffakiyetle ilerlemektedirler. Bu ileri hareketinde Sovyet tanklarının (Devamı 3 üncü Sahifede)

MARTİNİK İŞİ

Amerika Laval hükûmeti ile artık görüşmek istemiyor

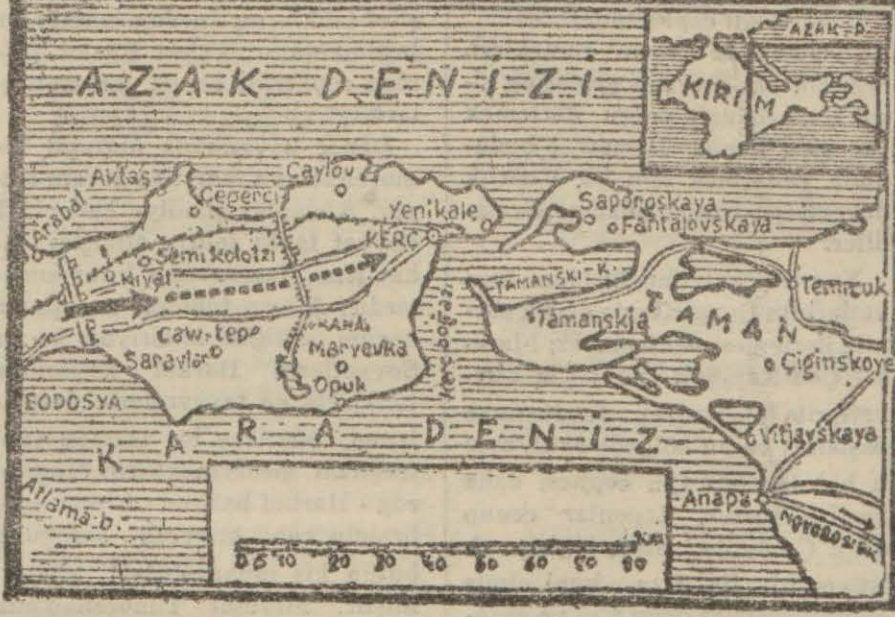
Harp gemilerinin silâhtan tecridi adadaki mahallî Fransız makamları ile kararlaştırılmış

Londra 16 (A.A.) — B.B.C. Amerika Hariciye Nazırı Hul; Martini adasındaki Fransız harp gemilerinin silâhtan tecrit edilmesi işinin zaten halledilmiş olduğunu beyan etmiştir. Bu gemilerin âtil bir hale konulması Amerika ve Fransız bahrîye subayları (Devamı 3 üncü Sahifede)

Yanmamak için 10 metreden aşağı atladı

Samatyadaki yangının fecî tarafı

Samatyaya yakın Hacıhüseyinâğa mahallesinde kebapçı Halidin kiracı olarak bulunduğu sulu dükkânından yangın çıkmıştır. İtfaiyenin derhal yangın (Devamı 3 üncü Sahifede)

ICAR ve IARE AMERİKA geçen ay 677 milyon Dolarlık mal verdi

Bu malların çoğu yiyecek ve ham maddelerden ziyade harp malzemesidir

Londra, 16 (A.A.) — B.B.C. Amerika Cumhurbaşkanı M. Ruzvelt'ın 15 Nisan 1942 tarihinde 677 milyon dolar kıymetinde bu (Devamı 3 üncü Sahifede)

Sembolik bayrak Tokat'tan geçerken...

Tokat 16 (A.A.) — Hususi muhabirimizden: Sabahın alacakaranlığında, saatin erken olmasına rağmen sokaklara dökülen yüzlerce Turhalının coşkun tezahüratı (Devamı 3 üncü Sahifede)

Artık deri ile ayakkabı yapılamıyacak mı ?

Ayakkabıcılar Cemiyeti deri gerini tutacak maddeyi keşfedene mükâfat verecek !

Şehrimiz ayakkabıcılar cemiyeti deri ve kösele sarfiyatını azaltmak maksadıyla ayakkabı san'atçıları arasında bir müsabaka açmıştır. Cemiyet reisi Abdülhak'ın ayakkabıların deri ve kösele yerini tutacak herhangi bir madde ile yapılmasının zaruret haline girmekte olduğunu söyleyerek demistir ki:

— Diğer eşya yardımıyla az (Devamı 3 üncü Sahifede)

Yeni Büyük Anketimiz : Esnaf cemiyetlerinin kalkınması için neler yapılmalıdır ?

Kahveciler cemiyeti reisi Bay Celâl, anketimize şu cevabı verdi: — Esnaf cemiyetlerinin kalkınabilmesi için birçok ilim adamlarının da söyledikleri gibi, cemiyetler talimatnamesinin değiştirilmesi, genişletilmesi ve buna benzer birçok yeni mevzuatın meydana getirilmesi lazımdır. Fakat bunlardan başka veyahut bunların başında söyleyeceğim noktaların da yer alması lazımdır kanaatindeyim: Evvelâ «Esnaf» ismi altındaki san'atkarlar, san'at ve meslek erbabını ayrımalıdır. Bu yapılsa iki ayrı zümre ile karşılaşırız ve bunların (Devamı 3 üncü Sahifede)

Japon Cephesi

Gl. VAVEL karargâhını Seylân adasına nakletti

Birmanya şimalinde Japon ileri hareketi iki koldan devam ediyor

Japonlar bir şehri daha aldılar

Çungking 16 (A.A.) — Birmanya'da Japon ileri hareketi devam etmektedir. Japonlar Tengue şehri ile zapt etmişlerdir. Bu şehir hududun 80 kilometre içerisindedir. Japonlar iki kol halinde ilerlemektedirler. Cenup kesimindeki hareketler hakkında hiç bir malumat (Devamı 3 üncü Sahifede)

EKMEĞİN GRAMINI ÇALAN FIRINCI

Kapatıldığı İçin İtiraz Etmek Cesaretini Nereden Buluyor ?

Vali muavini ile bu sabah konuştuk, diyor ki: «İtimadımızı tamamen kaybeden bu fırıncılara ebediye un verilmeyecektir.»

BAZI ŞAYIALAR HAKKINDA VALİ NE DİYOR ?

Yoksuz hareketleri yüzünden üç defadan fazla cezalandırılmışlar için un verilmemesi kararına bu kararın itiraz etmişlerdir. Vali muavini Ahmet Kınık bu sabah bir muharririmize bu mesele hakkında şunları söylemiştir: — Halkın en mübrem ihtiyacını muhtemel eden bu fırıncılar tamamen itimadımızı kaybetmişlerdir. Bunlara muvakkat bir zaman için değil bundan sonra hiç bir zaman un verilmemesini kat'i surette kararlaştırmış bulunuyoruz. Bu kararın geri alınması ve (Devamı 3 üncü Sahifede)

Yunan Kralı Libyadaki Yunan kuvvetlerini teftiş etti

Londra, 16 (A.A.) — B.B.C. Yunan Kralı Jorj Libya'ya gidiyor. Kral cephedeki bir limanda bulunan Yunan bahrîyesine ait bir gemiyi ve Bingaziden kaçan iki gemiyi de teftiş etmiştir. Elenler Kralı Libyadaki ileri mevzileri 5 gün gezmiş ve Yunan merkez kuvvetlerini de teftiş ederek müttelik kuvvetlerin batı cölünde geçirdiği hayata bir ilgi göstermiştir.

Orta Şark Memleketlerinin iâşesi işi

Kahirede toplanan konferans 3 günlük mesaiden sonra dağıldı

Londra 16 (A.A.) — B.B.C. 14 memleketi temsilen ve 60 mura-hasın iştirakile Kahirede toplanan konferans 3 gün süren ictimalardan sonra bitmiştir. Varılan kararlar bilinmiyor.

Bir Röyter telgrafı Orta Şark (Devamı 3 üncü Sahifede)

Buz denizinde buzlar çözülünce..

Londra 16 (A.A.) — Havanın ısınması ile Buz denizinde buzların erimesi neticesinde kafilelerin sahile yaklaşma tehlikesinden kurtulacakları zannedilmektedir.

KISACA

Çiğer Borsası..

Son günlerde Şark cephesinde yapılan taarruzlarda kullanılan bir yeni silâhtan bahsediliyor. Öyle bir mermi ıcat edilmiş ki düşmanın ciğerini deliyor.

Bugünkü dünya savaşı, karşılıklı çiğer sökmek gayesini güdüyor. Bizim mahutla bu mevzuu görüşüyorduk da:

— Çiğerin bu derece kıymet peyda ettiği devir görülmemiştir, dedi; çiğeri metelik etmeyen micerleri dahi; bu harpte arslan kesilmek devdasına düştüler. (Devamı 3 üncü Sahifede)

İdman Şenliği Provaları

40 Üniversiteli Ankaraya gidiyor

19 Mayıs idman şenliklerine iştirak edecek olan kız okullı Alebsi dün umumi bir prova yaptılar. Yukarıki resim bu provalardan bir intibai göstermektedir. (Devamı sa: 3 de)

Tekmil Trikotaj ve Çorap makinelerine damga vurulacak

Muayene edilmeyen makinelerin sahiplerine iplik verilmeyecek

İktisat Vekâleti Şehrimizdeki trikotaj ve çorap imalatı hakkında dün Mıntaka Ticaret Müdürlüğüne mühim bir emir vermiştir. Bu emre göre şehrimizde ne kadar çorapçı varsa önümüzdeki pazar-tesi gününden itibaren çorap makinesini Türbedeki Müsterek Esnaf Cemiyetleri bürosuna getirerek resmi bir makine mütehasas hey'etine muayene ettirecek-tir. Muayenelerden sonra makine ler damgalanacaktır.

Halen şehrimizde 1074 çorap makinesi için iplik alınmaktadır. Bunların hepsi damgalanacaktır. (Devamı 3 üncü Sahifede)

Halk Dağıtma Birlikleri ay başında işe başlıyor

Yarın, Beyoğlu kazasında seçim yapılacak

Mahallelerde Halk Dağıtma Birliklerinin kurulmasına bütün kazalarda devam edilmektedir. Bakırköy, Adalar kazalarında intihaplar yapılmış ve (Devamı 3 üncü Sahifede)

CERCEVE

Dedi - Dedim

NECİP FAZIL RISAĞÜREK

Dedi: — Bugün cumartesi..

Dedim: — Pazartın arifesi..

Dedi: — Büyük taarruz başladı mı dersin?

Dedim: — Mihverin, hemen her harekete bugünlerde giriştiğini defalarla yazdım; hatırlarsın. Her yeni harekete daima pazar günü girişmiş olan Mihver, geçen sene yine pazar günü başladığı Sovyet Rusya hareketinin ikinci faslı aynı günde mi açar? Oramı insan aklı kestiremez. Belki de Sovyet Rusya işini vakitle başlasa bir hareket sayıp, kendilerini pek uğurlu, meşhur (Maskot) günlerini kullanmak istemezler. Fakat her ne loursa olsun, 17 Mayıs pazar günü, 24 Mayıs pazar

günü; ve bütün bu bir haftalık devre bence pek ehemmiyetli..

Dedi: — Koç, geçen sene toshiya toshiya yıkamadığı duvarı acaba bu ene devirebilecek mi dersin?

Dedim: — Bence devirecek.. Amma boynuzları zedelenerek mi, zedelenmeden mi? Mesele bunu kestirebilmekte..

Dedi: — Ya aksine, duvar koçu yere sererse..

Dedim: — İmkânlar âleminde bu da var.. Fakat böyle bir hal insanlığa neler getirir, bu şimdiden ölçülemez ve söylenemez.

Dedi: — İnsanlığın büyük kurtuluşu için ne olmalı senec?

Dedim: — Bunu sen de bilir, sen de düşünür ve fakat ağıktan açığa söylemezsin, sonra da beni söyletmiye çalışırsın!

HALK FİLOZOFU

TRAMVAY

REŞAT FEYZİ

Tramvaylardaki izdihamın, en büyük mahzuru nedir, bilir misiniz? İzne geç kalan adama, ayağına basılan basırılı bigareye, kafasına yumruk inen bodur çocuğa, itilip büzülen cılız delikanlıya, bu kalabalık hiçbir zarar vermez.

Biraz üzüntü, biraz heyecan, biraz can acısı ve hepsi o kadar.

Tramvay istifinin en büyük zararı cemiyetin ahlâkıdır. Tramvay kalabalığının en büyük mahzuru, bazı ahlâk düşkünlere iğrenç bir vasat olmasındadır.

Sabahın ve akşamın, arabaları en ziyade kalabalıklaştır-

dığı saatlerde, yolcular arasında, bu müstekreh insanları, bu ahlâk yoksullarını, bu iğrenç mahlûkları sezer ve hattâ, bazan, görebilirsiniz. Onlar, arabaların içinde bir mikrop, zavahif sınıftan bir mahlûk halinde, teneffüs cihazlarının bütün kudret ve kuvvetiyle, bir koku peşinde imişler gibi, tetik üğründedirler.

Kalabalık, omuz omuza istif olmuş bir tramvay arabasının en büyük zararı ne güne, ne bunadur; doğrudan doğruya ahlâk müessesesemizedir.

İstasyonlarda, boş tramvay bekliyen insanlar kadar, dolu tramvay bekliyen mahlûklar da bulunduğunu unutmayınız.

EVELÂ BİZ DİNLESEK

Selâmi İzzet Sedes dostumuz bir fıkrasında şöyle diyor: «Bütün dünyaya sesini dinletebileceğimiz opera san'atkarımız; Semih Berksoy...»

İyi, âla amma, henüz, biz İstanbullular bile dinlemedik. Bütün dünyadan evvel, biz doya doya bir dinlesek...

MANTONUN MUHAFAZASI

Doktor Hafız Cemal, yazdığı bir sıhhi makalede şöyle diyor: «Kürk mantoları yazın nasıl muhafaza etmeli?»

Fakat, bu işin tıba ne alakası var? Hafız Cemal tıbbi, sıhhi makaleler yazarken, galiba, arasıra, evdeki musahabelerin tesiri altında kalıyor.

TRAMVAYLARA BİNMEK

Yapılan tedkiklerden anlaşımış ki, intizamı temin için tramvaylara arka kapıdan binip ön kapıdan inmek mümkün değildir.

Böyle, rahat muntazam bir şey olur. Fakat, bugün hakikat şu ki, tramvaylara her iki kapıdan da binmek mümkün olmuyor.

BİR MİLYON GÜMÜŞ

Ajansların haber verdiğine göre, İngilizler, Singapur'dan çekilirken, bir milyon gümüş parayı götürmemişler ve denize dökmüşler.

Şimdi, Japon dalgıcıları bu paraları çıkarmakla meşgul imiş. Şu denizler, bütün harp devâmında, sinesine neler çekmiyor?

AHMET RAUF

Fırtınada yaptığı ekmeleleri evine gönderip karısına mahallede sattırıyor

İzmir 15 (Telefonla) — İkiçesmelek Kestelli caddesinde 37 numaralı firmanın sahibi Yusuf Yaran imal ettiği ekmeleklerden 45 tanesini kendi evine göndererek karısı vasıtasıyla mahalledeki alışkanlarına karnesiz ekmek satmış olduğunu yakalanmış ve millî koruma mahkemesine verilmiştir.

EDEBİ TEFRİKA: 13

Çingiraklı Yılan

Yazan: NEZİHE MUHTİTİN

Yüzünü okşamak istiyen elimi iter gibi bir hareket yaparak yine gülünceye geçiyordu:

— Niçin inanmıyorsun?.. Eğlendim diyorum işte. İstersen muharir Nusrate sor... Ne kadar çok eğlendiğimi o gördü...

— O halde?

— Belki ilk defa çok içtim... Bütün ahbablar bana birer kadeh şampanya karan ettiler... Reddedemedim Teyfik.

— Bütün ahbabların böyle mi?..

— Evet... Öyle çok ahbabım var ki şimdi... Ey sen ne yaptın Teyfik... Eğlendin mi?

— Görüyorum ya işte? Henüz içmiş bile değilim... Yalnız bir kadeh şampanya...

— Çok dans ettin mi?

— İki defa...

— Yav... Bu güzel geceden hiç istifade edemedim... Halbuki ben...

Oh...

Kapatılan Fırınlar

Belediye tarafından kiralanan ekme imal edilecek

Yapılan teftişler neticesinde üç defa eksik; bozuk; hamur ekme çıkardıkları tesbit olunan fırınlar hiç un verilmeyeceği için bu şekilde muattal kalarak kapanan fırınların başta türlü istifle edilmesinde düşünülmektedir. Bu fırınların sayısı artarsa o zaman belediye bunları kiralıyarak işletecektir. Şimdiden bu hususta icap eden tedkikler icra olunmak tadır.

7 gemi hükümetçe satın alınacak

Genç; Ereğli; Demtaş; Namaz gâh; Kutlu; Yılmaz ve Karınca isimlerindeki 7 geminin sahilelerinden hükümetçe satın alınabil meleri Koordinasyon heyetine kabul olmuştur.

Plajların kombine biletlerine zam yapılacaktır

Şirketihayriye İdaresi; Köprü ile Salacak plajı ve Göksu plajı arasında kombine biletleri gelecek haftadan itibaren tatbik edecektir. Bu sene kombine biletler bir kaç kuruş artırılabilecektir.

Açık iş ve memuriyetler

Devlet Demiryollarının Eskişehirdeki cer atölyesine asgari - inci sınıf tesviyeciler ve tornacılar aranılmaktadır.

Tramvay idaresi vatnan ve biletçilerle müteaddit işçiler ara maktadır.

EKMEK İMALİ

20 fırınıya un verilmemesi karar lağı. Çünkü, bu fırınlar un sulstama - lı yapıyorlar.

Hazin bir hadise... Halkın muayyen ve hesaplı ekme ihtihakını dahi gah - sı menfaati için bir vasıta yapmaktan çekinmemek için, insan ne kadar de - jener ve vicdanse olması lazımdır.

Bizce loap eder ve lüzum görürse, bütün fırınları ekme yapmaktan men - edip, ekme imalini de bizzat devlet üzerine almalıdır.

BÜRHAN CEVAT

GÜNÜN DENKİDİ

Tütün bayıl neler anlatıyor?

Matbaaya geliyordum. Yolumun üstünde tütünüye uğradım: — Bâ: Serkeldoryan ver, dedim... — Yok, cevabını verdi... — Bak, cevalı... — Yok... — Birinci nevi, Yemce, fân... Ne kadar sigara çeğdi ismi saydım ise, hepsine «yok» cevabını verdi.

— Yalnız En Âl, var, dedi.

Hiç boşlanmadığım bu sigarayı iste - miyerek aldım.

Tütünü, boynumu büküldü, bir se - yer söylemek ister gibi bir hali vardı. Serde gazetecilik var, beg, onu söyle - mek için sordum:

— Niçin yok?

— Yok işte, bayım. Bâ, İnkıslarlar İdaresinin Bahçekapıdaki deposundan alıyor. Bazı çeşitler nedene yok... Oraya gidiyoruz. Kalabalık oluyor. Bir çok bayiller tütünü, sigara almaya gel - miştir. Hangi çeşitlerin olduğunu, han - gilerinin olmadığını bilmiyoruz. Bek - letilip duruyorlar. Habire bekliyoruz. Biz küçük enaht, yanımızda yardım - cımız, adamımız yoktur. Dükkanımız kapatılıp tütünü almaya öyle gidiyoruz. Orada saatlerce bekliyoruz. Nihayet tütünü filân çeşitlerin okmadığı bildiril - yor. Ne zaman geleceğini de kat'î ola - rak bilmiyoruz. Artık, işin yoksa, bo - yuna git, gel...

Daha tenası var. Orada müstehdem bazı kimselerden diymadığımız lükür - di kalmıyor, bağınıyorlar, çağınıyorlar. Hattâ şunu söylüyorlar: Hakarete ma - ruz kalyoruz. Bu neden? Zaten, ka - zancımız nedir ki. Yücede iki kazaanlık için bir kaç kışın da ağzının koku - sunu dinliyoruz. Eğer, böyle devam ederse, bir çok bayiller, sigara satmak - tan vazgeçecekler... Çünkü, zahmeti - ne, eziniştine değmiyor.

Yolumun üstündeki tütünü bekli - dahi bir çok şeyler anlatılabilecekti. Fakat, benim dinlemeye ve onun cevabına dur - maya vaktim yoktu.

Uzaklaştım...

R. SABİT

Gıda maddeleri karneleri

Herkes haftadan haftaya istihkakını alacak

Alâkadarlar bu defa ekme karnelerine göre halkımıza tevzi ol - lanan gıda maddelerini bundan sonra ayrı karnelerle tevzi etme - ğe karar vermişler ve bu husus - ta tedkiklere başlamışlardır. Pi - rinç; yağ ve diğer gıda maddeleri üzerinde büyük ve küçüklerin ih - tiyaçları ekme olduğu gibi tesbit olunacak ve yalnız bu ih - tiyaçlar haftalara göre hesap olu - nacaktır. Evlere verilecek gıda karneleri ile herkes haftadan haf - taya bakkallardan istihkaklarını alacaklardır. Böylelikle gıda mad - deleri tevziatı da ekme gibi in - tizamla yapılacaktır.

Fişlerle mensucat nasıl alınacak?

Yerli Mallar Pazarları müdür - lüğü halkımıza verilmekte olan mensucat fişlerinin numaralarına göre bir müracaat listesi hazırla - nacaktır. Fiş sahipleri nüfus ba - şına istihkakları olan beş metre mensucatı, yalnız bir çeşitten al - mağa mecbur değildiler. Muhte - şif çeşitlerden birer ikişer metre de mesela iki metre paze, üç metre basma olmak üzere cema - n 5 metre alabileceklerdir.

HARP VAZİYETİ

Doğu cephesinde Alman ve Rus taarruzları ve tahminler

Yazan: L. S. Eski Bükreş Ateşemiliteri

Uzak Doğu cephesinde:

Birmanyada Japon tümenleri, sağda Çin'in Yunnan eyaletine gir - ip Çung-King'e doğru ilerlemek ve solda henüz Birmanya hudu - dasına yanaşmak için bir hazırık devresi geçirmeye lüzum görme - diler.

Yunnan eyaletindeki Japon kuv - vetlerinin Çung-King'e doğru sür - atle ilerlemesi beklenemez; Mare - şal Çan-Kay-Şek yeni Çin kuv - vetleriyle Japonları durdurmaya başlamış ve bu bölgede artık esas - lı bir Japon - Çin cephesi daha hasıl olmuştur. Japonlar cenup doğu Çinde de istilâya girişmek istiyceklerdir. Zira, işgal etmiş oldukları şimal doğu Çin ve Man - çuri ile Hindicini, Siyam ve Bir - manya arasında kara muvasala - sınır temin etmek için başka çare yoktur. Buna muvaffak olurlarsa, deniz nakliyatından büyük ölçü - de kurtulmuş olacaklar, hareket serbestisini kazanacaklardır.

Hind - Birmanya hududuna ge - lince, burada da Japon ileri ha - reketi tahmin ettiğimiz veçhile devam etmektedir. Yâni Japonlar mevcut kuvvetlerle Arsam vilâ - yetine girmeye ve buradan geçen eski kârvan yolunu da kesmeye gayret ediyorlar. Japonların bu hedefe de ulaşacakları anlaşı - lıyor; zira İngiliz kuvvetleri müte - madiyen çekilmektedir ve Hindis - tan müdafaa için Hind - Birman - ya hududunda Hindistan ordusu - nun hazırlik gördüğüne dair or - tada hâlâ bir emare yoktur.

Doğu cephesinde:

Ruslar en şimalde Murmansk - da, Leningrad çevresinde ve Vol - gof nehri boyunca, limen gölü ci - varında ve cenupta Doneç havza - sında taarruz halindedirler. Buna mukabil Almanlar yalnız Kerç berzahında, fakat gittikçe büyük bir muvaffakiyetle taarruza de - vâm etmektedirler. Bu durumdan çıkaracağımız ilk netice şudur:

Ruslar, tekml cephe üzerinde müdafaa kalmak fikrinde de - ğildir ve hareket teşebbüsünü bütün Almanlara bırakmak istemiyorlar. Bundan başka, kara muvasalasında güçlükler dolay - sıla Almanların Leningrad taarr - uz edeceklerini ve Doneç havza - sında büyük bir taarruza giriş - celelerini anlamışlardır. Alman taarruz hazırlıklarını bzmak için gerek Leningrad çevresinde ve gerekse Doneç'de taarruz yaptık - larına şüphe edilemez:

Rus Baltık filosu, bütün kış bu - larla çevrili olarak kaldığı halde Alman hava kuvvetleri bu filoyu tahrip edemedi. Şimdi bu filo Baltık denizine açılmış ve Lenin - grad Rus garnizonunun devam et - tiği taarruza şimal cenabta topçu bombardımanlarıyla desteklemeye başlamıştır. Almanların yeni silâh olarak yeni tip tayarlar ile zırhlı vasıta defî topları ve mermileri kullandıklarını tahmin etmişiz. Nitekim, Almanlar Rus tankları - nı tahrip için infilâk ânında 3000 derece hararet hasil eden top mermileri kullanmaktadır. Fak - kat bu mermilerin de Rus Voro -

AVRUPA HARBİNİN YENİ MESELELERİ

Bugünkü Fransız donanması - nın vaziyeti

Yazan: Ali Kemal Sunman

Almanya ile Avrupadaki Fran - sa arasında iborinî bahsi ilerler - ken Fransız donanmasının ala - cağı vaziyet böhassa düşünül - mektedir. Fransız donanması için şimdiye kadar çok şey söylen - miştir. Öyle ki nerede ise bugün yarım bu donanmanın İngilizler aleyhine hareket geçeceği bile ileri sürüldü. Fakat son Mada - gaskar vak'ası da gösterdi ki Fransız donanması İngilizler a - leyhine veya Amerikalılara kar - şı açılan açığa herhangi bir düş - düşmanlığa girmekten uzak kal - mıştır. Fransız donanmasının es - lî müttelik İngiltere aleyhine bir harekete geçmeyi istemeye - ği daha 940 haziranında Fran - sanın uğradığı mağlubiyet felâketi üzerine Vişi Fransası ile İngil - terin arası soğuktanberi kendi - deni belli etmiştir.

Fransız donanmasının gemici - leri terhis edilmiş. Almanların arzusu ile gemiler boşalmış. Çünkü Fransız harp gemilerinde bulunan bahçeye askerinin İngil - tere aleyhine hareket etmek em - rini almış bu itaat edeceği çok şüpheli görülmüştü.

Hulâsa gemiler çok boşalmış. Bunun üzerine Almanların uzun uzadıya müzakere dilmis; niha - yet galip tarafa şunu kabul ettir - mek mümkün olamamıştır: Al - manların eline esir düşmüş olan Fransız bahriyelilerinin bırakıla - rını sonra da Fransanın öbedenberi denizci yetistirmek bir an'ane ha - line gelen yerlerden donanma için lüzumu kadar yeni asker a - lınması müsa

MAHKEMELER:

Kırk Yıllık Kâni..

Sobkalarının sayısını kendisi bile - şaşırmış. Hâsim sordurdu zaman, — Vallahi, ne bileyim ben efendim; çoktur amma, kaç tane olduğunu say - dım desem yalan olur, dedi.

Bu sefer de, söze ibadet etmek ü - zere girdiği camiden bir mushaf çal - dıktan sonra, bir de ayakkabı aşırı - leynuna sokarak giderken yataklan - mıştı.

Şimdi hâkime anlatıyordu:

— İnan, kırk yıl güneşkar, bir gün tövbekar derler. Şimdiye kadar yap - madığım şey tahmînen. Bugün, içim - den bir ihlâmı Rabbanî geldi. Bana dedi ki:

— Evlâdım Mustafa.. artık, tövbe et ş u pis zanate.. elinde gül gibi, mis gibi tormalıks var. Namusuna çağış.. An - tığ tövbekar olmağa karar verdim; tövbe ettim. Camiye gidip de öğley i kılayım, hem de iki rek'at nafle na - mazı kılıp adamaklılı tövbe edeyim, dedim. Kalkıp camiye gittim. Öğley i kıydın. Arkasından iki rek'at da na - file namazı kıydın. Tam kalkıp cami - den çıkacağım zaman, bir rahlelin üze - rinde bir mushaf gördüm. Çok hoş - ma gitti. Zaten, öyle cilalı beşli şey - ler çok severim. Elime alıp evirdim, çevirdim. Etrafına bakın, kimse gö - rmüyor. Biraz da eski alışıklıkla ko - yuna seküverdim. Birkaç adım yürü - dükten sonra aklım başıma geldi ama - ma, dönüp bırıksam yakanların diye korktum.. yürüdüm. Giderken, pabu - luktaki yeni bir iskanpı gördüm. Ya - ğımdaki pabuclar eskimışti. Pabuclar da ateş pahası.. bende de para yok.. Bu kadar iş yaptım, bu da sonucunu olsun, diye onları da alıp çekettim altına yerleştirdim. Tam camlin kapı - sından çıktım. Ensemde bir yakala - di. Meğer, iskanpın sahibi imiş.

— E hani, tövbe ediyordun.. nerede kaldı tövbe?

— Omadı işte beyim, dedi. Kırk yıllık Kâni, olur mu Yanı?

Sahitler dinlenildi. Mustafanın su - çu sabit görüldü. İki sene hapsine ve derhal tevkife karar verildi.

Mustafa boynunu büküp mahkeme salonundan kapının önüne çıktı. Ora - da, kendi kendine söylendi:

— Bu kadar hırslılık yaptım. Bir - mushafı bir iskanpın için bu kadar hapis verdiğimi ne gördüm, ne de işittim.

HÜSEYİN BEHÇET

Balıklar soğakhava tertibatını haiz vagonlarla naklolunacak

Ankara 16 (Telefonla) — İstan - bul; İzmir; Samsun ve İskende - ründen geçirmize bol; balık ve ucuz balık getirilmesini temin için belediye reisliğimiz ile Mî - nakale Vekâleti arasında temas - lara geçmiştir. Balıklar badema soğakhava tertibatını havi olan vagonlarla naklolunacaklardır.

Almanların bu iki teklifi ka - bul edebilmeleri kolay olmasın - ır. Fakat Alman tarafı da şunu düşünmüştür:

— Herhalde koyuverilecek esir - lerin İngiliz taraftarı olmayacak - ları; yeni alınacak genç askerlerin de İngiliz aleyhtarı olmaları mu - hakkak gâhibir. Fransanın şimdi - ye kadar İngiltere yüzünden çok zararları uğradığı bunlara her vesile ile tekrar edilecek üzer - lünde lüzum gelen telkinler yapı - labilecektir. Ancak büsbütün bö - le düşünmek de olamaz. Onun için Alman tarafı yine ihtiyatı elden bırakmamış; Fransız donan - masının çok azalmış olan gemi - cilerinin yerini doldurmak üzere müsaade dillecek askerini tamami - le ihtiyaca kâfi getirmeyecek surette eksik bir dercede kalmasına dik - kat etmiştir.

Bu safha 1940 haziranında Fran - sanın müzareke istemesi ile 1941 haziranında Alman - Rus harbi - nin çıkması arasında geçen tam bir senelik devrenin hâdisatına göredir. Rus - Alman harbi çık - tıktan ve üzerinden koca bir kış geçtikten sonra ise Fransız bahri - yelisi daha dikkatle hâdisatı ta - kip etmeye başlamıştır. İki sene - denberi dünyada çok değişiklik var.

Altı aydanberi Birleşik Ameri - ka devletleri de harbe girmiş bu - lunmaktadır. İngiltere ile Ameri - ka beraberdir. Böyle en kuvvetli iki deniz devleti birleşince onlara karşı mucadelenin sonu ne ola - bileceğini Fransız bahriyelisi he - sap etmiyor değildir. Bu denize - nin en korkaklığı şey Fransız donanmasının varlığıdır. O donan - manın herhangi bir tarafın arzu - su ve menfaati için feda edilme - sine razı olmayacağını çok evvel - den anlatmıştır.

İngiliz tarafına geçmedi, fakat Alman tarafına da geçecek ben zemiyyor. Madem ki Avrupadaki Fransa bu harbin dışına çıkmış bulunuyor, Fransız donanması da kendini koruyarak dünya düze - linceye kadar her türlü tehlike - den uzak kalmış isteniyor.

DİS Politika

Avustralya'nın karşılaştığı tehlike

Yazan: Ahmet Şükrü Esmet

Japonya; 7 ilkkânunda Ameri - ka donanmasına indirdiği ağır darbeden ve Malezya açıklarında iki İngiliz zambısını batırdıktan sonra, kısa bir zaman içinde Hong-Kong; Filipin adalarını; Singapur ve Holanda Hindista - nını işgal ederek bir taraftan Bir - manyaya; öte taraftan da Avust - ralyaya gelip dayanmış.

Japonlar Birmanya'daki askerî harekâta devam etmekle beraber Hindistan denizine açılan Japon donanması ortadan kayboluven - di. Hindistan karşı karadan gi - rişlecek bir teşebbüsün denizden de desteklenmesi gerekli olduğu bilindiğine göre; Japon deniz kuvvetlerinin Bengal körfezinden çekilmeleri; Japonların Birman - ya harekâtından sonra Hindista - na değil; Çine karşı taarruza geç - mek niyetinde oldukları; fakın da bir kanaat yaratmıştı. Birman - ya harekâtının gelişmesi bu ka - naatin doğru olduğunu anlatmak - tadır. Gerçekten Birmanya'yı iş - gal ettikten sonra Japonlar; Çi - nin Yunnan eyaletini işgal etme - ye çalışmaktadırlar. Fakat Japon kara kuvvetleri Çinin istilâsı ile meşgul iken; japon deniz kuvvet - leri de başka sularda peyda olu - verdi. Mercan denizi muharebe - si; Japonyanın Avustralya teşeb - büsünü arka plâna atmadığını an - latmaktadır. Bu muharebe de - hangi tarafın daha ağır kayıp - lara uğradığı kesin olarak anlaşıla - maktadır.

Fakat Mercan denizi muhare - besinin bu safhası gizli kalmakla beraber, diğer ve belki de daha mühim safhası açıktır: Muhare - be Japonların Avustralya'yı istil - â için giriştikleri teşebbüs neti - cesinde vukubulmuştur. Japon - lar; Holanda Hindistanını istilâ ederken yaptıkları gibi; Avust - ralyaya yakın adalarda bir takım üsler elde ederek, kıt'anın şark sahillerine sığınmaya çalışmışlar - dır. Gerçekten Avustralya kıt'a - s en kolay şekilde şark sahillerin - den istilâ edilebilir. Kıt'anın mes - kûn olan bölgeleri bu şark sahil - lerinde, Şimalde Port Darwin sa - pılacak bir asker çıkarma hareke - tile Avustralya kıt'asının istilâsı kolay ve hattâ mümkün değildir. Çünkü Port Darwin ile şark sahil - lerindeki meskûn olan bölgeler ve büyük şehirlerin arası, Avru - pa ölüleri; İskandinavya ile İtalya arasındaki mesafe kadar a - çıktır. Bu hale göre; İtalya'yı ist - tilâ etmek isteyen bir devlet bu teşebbüse; İskandinavya asker çıkarmakla başlaması hedefe en kestirme yoldan yürümesi demek değildir. Kaldı ki Port Darvini Avustralyanın meskûn olan şark sahillerinden geniş bir çöl de - aymaktadır. Bu şartlar altında Japonların doğrudan doğruya he - defe doğru yürüyerek şark sahil - lerine bir asker çıkarma teşebbü - sü yapmakt istedikleri anlaşılma - ktadır. İşte Mercan denizi muhare - besini bu teşebbüs üzerine vuku bulmuştur.

Amerika ise Avustralyaya bu - yükü kuvvetler yağmaktadır. Au - stralya demek; Amerika de - mektir. Eğer Japonya; bugünden bu tehlikeye ölmeye; yarı en zor bir duruma düşebilir.

Acaba Japonların Avustralya - ya doğru hamle yapmaları, Hint denizindeki teşebbüslerini geri bırakacak mıdır?

Unutmamalıdır ki Japon mü - ankale yolları uzadıktan sonra deniz taşıt meselesi; Japonya'yı karşılayan en zor meselelerden biri olmuştur. Japon kabinesinin son içtimarlarında birinde deniz taşıt inşaatının hükümet kontro - lü altına alınması da Japon kay - gılarının hangi noktada toplandı - ğını anlatmaktadır. Bir taraftan Japon donanmasının ve japon deniz taşıtlarının ziyası; diğer ta - raftan da uzayan münakale yol - ları Uzak Şark harbinde öyle bir safha açmış ki; Japonya bu ye - ni safhada, hedeflerinin hepsine birden yürüyeceği yerde, onları sıraya koyarak birini diğerine tercih etmek mecburiyetinde ka - lmıştır. Mercan denizi muharebesi de Avustralyanın ilk plânda ge - ldiğini anlatmaktadır.

Son 24 Saat İÇİNDEKİ HADİSELER

(Bu yazının metinleri Anadolu Ajansı bültenlerinden alınmıştır)

Telhis eden: Muammer Alatur

Almanların Kırmızı Kerç yarımadasına karşı girişimleri taarruzla; Sovyetlerin Harkov istikametine girmiş oldukları taarruz; havaaların içindeki bu savaflarda dünya etkisini meşgul etmektedir. Bununla beraber son 24 saatte vaziyette mühim değişiklik olduğunu bildiren bir haber gelmemişse de; müşahitler ilkbahar muharebelerinin başlamış olduğu kanaatindedirler. Kerç hareketi beklenen büyük Alman hamlesinin bir parçası telâkki edilmektedir.

Berlin kaynakları; Alman kuvvetlerinin Kerç yakınına gelmiş olduğunu bildirmektedir. Harkov kesiminde muharebeler devam etmektedir. Bu savaşlarda Rusların 145 tankı tahrip edilmiştir.

Volkof cephesinde bir Rus grupu günlerce devam eden muharebelerden sonra yok edilmiştir. Ruslar bu hareket esnasında 3500 den fazla ölü vermişlerdir.

Sovyet tebliği ise; Harkov kesiminde iki günlük bir muharebe 150 tankın tahrip edildiğini bildirmektedir. Her iki kesimde de muharebeler şiddetle devam etmektedir.

GÖBBELSİN BİR MAKALESİ

Alman Propaganda Nazırı Göbbels doğu cephesinde Alman ordusunun son küş durumunu halkın da nesrettiği bir makede; henüz tafsilat vermek zamanının gelmediğini; fakat büyük imtihan devresinin atıldığını yazarak; ezeliyle şöyle söylemektedir: «Her Alman; hattâ bütün dünya yalnız Almanyayı değil; bütün Avrupa; tehdit eden yakın ve muhtakak tehlikeyi ancak Alman ordusu sayesinde uzaklaştırmak mümkün olduğunu biliyor.»

İKİNCİ CEPHE MESELESİ

Amerikan gazetelerinde; Rusların yalnız burakılmamasını; batı Avrupada harekete geçmesini isteyen neşriyat yapılmaktadır. Bu gazeteler; Rusya yıkılrsa; Almanyayı yıkamak mümkün olmayacağı kanaatini izhar ediyorlar. Fakat ortada ikinci cephe ile

Şark cephesindeki harekatta mühim bir değişiklik olmamıştır — Martinikte Amerikalıların Fransızlardan istedikleri — Londra büyük elçimiz İngiliz Başvekili ve refikası şerefine bir öğle ziyafeti verdi.

alâkalı bir belirti yoktur. Böyle bir cephe açabilmek için Amerikanın; henüz İngiltereye çok miktarda kuvvet getiremediği ve bu kuvvetleri bütün teçhizatla nakli işinin de mühim bir mesele olduğu tebarüz ettirmektedir.

MARTİNİK MESELESİ NE SAFHADA?

Martik meselesi; günün ehemmiyeti üzerinde durulan olaylardan birini teşkil etmektedir.

Amerikalıların adadaki Fransız komiseri Amiral Roberden istedikleri şunlardır;

1— Aralarında 7 petrol gemisi bulunan 140 bin tonlitoluk ticaret gemisinin Amerikaya kiralanması; 2— Adadaki stratejik noktaların Amerikaya kiralanması; 3— Martinik radyosu da dahil olduğu halde bütün muhabere vasıtalarının Amerika tarafından kontrolü.

Vişnin gemilerin Amerikaya verilmesini; müteakke hükümlerine aykırı bulunduğu için itiraz etmekte olduğu sanılmaktadır.

Amerika notasına Vişnin verdiği cevabın ne olduğu da iyi anlaşılmamıştır. Bir bakıma göre, Amerikalılar Martinik meselesini; Vişnin ziyade; oradaki komiser Amiral Roberle halletmek ve Vişi yerine General Döglü ikame etmekte istiyorlar.

LONDRA SEPİRİMİZİN BİR ZİYAFETİ

Londra büyük elçimiz Rauf Orbay İngiliz Başvekili Çorçil ve refikalari şerefine bir öğle ziyafeti vermiştir. Yemek; gayriresmi olduğu için; nutuk söylenmemiştir. Davetliler arasında Hindistan Nazırı Ameri ve refikası; İstihbarat Nazırı Brenden Braken ve refikası; İngilterenin eski Türkiye elçisi Sir Persi Lorren ve refikası; Protokol Sefi Sir Con Mocok ve Hariciye Nazırlığı Daimi Sekreteri Sir Aleksander Kadoganın refikası ve diğer zevat hazır bulunmuşlardır.

ŞEHİRDEN - MEMLEKETTEN - BÜTÜN DÜNYADAN

SON HABERLER

Meksika'nın Mihvere harp ilân etmesi bekleniyor

Vashington, 16 (A.A.) — Portez del İtano Petrol gemisinin torpilleri üzerine Meksikanın Mihvere harp ilân etmesi ihtimal dahilinde görülmektedir. Bu gemi harbin başlangıcındanberi Meksikanın kaybetmiş ilk gemidir. Bu torpillerle Meksikanın Meksika Körfezi'ne Meksika hükümeti Berlin, Roma ve Tokyo'ya şiddetli bir protesto notası göndermiştir. Üstümaton mahiyetinde olan bu notada 21 Mayıs'tan evvel batan vapur için zamanın verilmesi istenmektedir. Meksikanın bazı mahallelerinde hasıl olan kanaate göre bu nota Meksikanın Mihver devletlerine harp ilân etmeye hazır bulunduğunu göstermektedir.

Martinik işi

(1 inci Sahifeden Devam) — Martinik meselesi ile kararlaştırılmıştır.

Huk: — Şimdi teflik ettiğimiz iş; Fransız garbi Hind adalarının ticaret gemileri de dahil olmak üzere orada ekonomik vaziyetini demistir.

Amerika Hariciye Nazırı Martinik ve diğer Pasifikteki Fransız müstemlekeleri hakkında Laval hükümetiyle temasta bulunulmuyacağını da tebarüz ettirmiştir.

Deri ile Ayakkabı

(1 inci Sahifeden Devam) — deri kullanarak veya tamamen derisiz yapılarak ucuza makedecek erkek, kadın, çocuk ayakkabısı meydana getirecek buhucu san'atkarlarımız bir müsabakaya davet ediliyor. Nümüneler nihayet bu ayın 30 uncu cumartesi günü alışımla kadar cemiyetimize verilmis olmalıdır. En muvafık görülecek nümune sahibini yüksek mükafatla taltif edeceğiz.

6 aylık bir çocuğu parçaladılar

(1 inci Sahifeden Devam) — çocuğu kimin öldürüp parçaladığı araştırılmaktadır.

Cest morga kaldırılmıştır. Cesedin köpekler tarafından parçalanmış olması da muhtemel görülmektedir.

8 AYLIK BİR ÇOCUĞUN ŞÜPHELİ ÖLÜMÜ

Şişide oturan Koço isminde birinin 8 aylık kızı Okita dün birdenbire ölmüştür. Evde çocuğu yulaf unundan muhallebi yedirildiği ve biraz sonra da öldüğü tesbit olmuştur.

Zehirli olduğu tahmin olunca yulaf unu bakiyesi tahliye gönderilmiştir.

Doğu Harbi Kızırsken

(Basmakaleeden Devam)

olmalıdır. Amerikan - İngiliz birliğinin müthiş istishal ve harp sanayi karşısında maden ve hayati maddesi temin etmek ancak bu imkânın yaratılmasına bağlıdır. Japonların eline geçen her türlü ham maddeyi Avrupa ve Alman sanayisinin işleyebilmesi ve hattâ Japonya'ya da muhtaç olduğu nisbette temin edebilmesi şartı ileler ki, Asya - Avrupa - Şimali Afrika bölgelerinin askeri teminat ve seyrüsefer serbestliği altına alabilmiş bir Mihver birliği mukavemet harbinde devam edebilir.

Bütün bu zaruretlere ve mecburiyetlere karşındır ki Avrupa doğusu harbi ile Asyadaki Japon durumunu 1942 ilkbahar - sonbahar mesafesi içinde sulu bir alaka muhafaza etmektedir. Binaenaleyh, Almanyaya Sovyet Rusya'ya karşı nihai galebeyi temin etmek kararı ile harekete geçerken Japonların da Mihver gayesine uygun olarak bu teebbüse muvazi bir hatbhareket ihtiyar etmesi tabiidir. Esasen, Japonların gidişinden, Hindistandaki İngiliz tedbirlerinden de Asyadaki yeni Japon hareket hedefinin bu olduğu seziliyor. Ancak, Mihverin bu gayede muvafık olup olamaması İngilizlerin Hindistanda, Rusların Avrupa ve Kafkasya cephesinde gösterdikleri mukavemete bağlıdır.

ETEM İZZET BENİCE

Amerika sularında Büyük bir Amerikan vapuru daha batırıldı

Mihver donizaltıları Misisipi nehrini ağızlarında da dolaşıyor

Vashington, 16 (A.A.) — Bahriye Nezareti, Misisipi nehrini ağzından az bir mesafede ve Yeni Orleansın yakriben 160 kilometre Cennubunda Salı günü öğleden sonra büyük bir Amerikan ticaret gemisini torpillerle batırdığını Cuma günü ifşa etmiştir.

Bahriye Nezareti, Salı sabahı enkinden Misisipiye giden Cennup Batı geçidin Doğu rihlinin bir infikâk neticesinde sarıldığı ilâve etmiştir. Hissat nisbeten hafif olmuş ve deniz nakliyatını tehlikeye sokmamıştır.

Infikâk sebebi henüz anlaşılmamıştır.

Şark cephesinde

(1 inci Sahifeden Devam) — mühim rolü olmuştur. Ruslar bu kesimde otomatik silahlarla mücehhez seçme kitaset kullanmaktadırlar. Bir Alman mukabil taarruzunda Ruslar 35 tank tahrip etmişlerdir. 14 Mayısta Almanlar 100 tank, 3 zırhlı otomobil, 300 kamyon ve 25 vagon kaybetmişlerdir.

Leningrad kesiminde mahalli garpışmalardan başka muhali sey olmuştur. Almanlar bu kesimde 2.000 ölü vermişlerdir.

Merkez cephe Alınların mukabil taarruza geçmeye teebbüs etmişler, fakat ağır zayıat vermişlerdir.

Barentz denizinde Bus gemileri iki düşman taşıtını ve iki sahil muhafaza gemisini batırmışlardır. Rusların 11 uçak kaybına karşı Almanlar 25 uçak kaybetmişlerdir.

Bu hareketlere Kızıl hava kuvvetleri tam iştirak etmişlerdir.

ALMANLARA GÖRE

Berlin, 16 (A.A.) — Kerç Yarımadasında Alman taarruzu inkisaf etmektedir. Doneç kesiminde ard arda dalgalar halinde hücumlar yapılmaktadır. Şimalde mühimmat götürnen iki tren tahrip edilmiştir. Kola'da 10.000 tonlitoluk bir gemiye 5 bomba isabet etmiştir.

SOVYET GECE TEBLİĞİ

Moskova, 16 (A.A.) — Sovyet gece tebliğinde Kerç Yarımadasında şiddetli muharebelerin devam ettiği söylenmektedir.

Tebliğ, Harkov'da Rus ilerleyişini devam ettiriyor, diğer bölgelerde mühim hiçbir şey olmadığını ilâve etmektedir.

Vişi, 16 (A.A.) — Kerç boğazı muharebesi ikinci safhasına, yani takip ve imha safhasına girmiştir.

Ruslardan alınan esir ve ganimet miktarı mütemadiyen artıyor. Kerç'in etrafındaki tepelerde düşmanın mukavemeti kırılmıştır. Alman tayıareleri çok alçak uçarak Rus kuvvetlerini bombalamakta ve mitralyöz ateşine tutmaktadır.

Geri çekilen Rus motörlü kuvvetleri Kerç şehrinin şarkında Delta Monskada Alman tayıareleri tarafından tahrip edilmiştir.

Son Telgraf — Ankara Radyo Gazetesi Kerç şehrinde Alınların tarafından ılgal edildiği hakkında bir haber geldiğini, fakat bu haberin hiçbir kaynaktan teyid edilmediğini bildirmiştir.

Orta Şarkın işesi

(Birinci sayfadan devam) — muntakasında kendi kendine yetmek politikası için toplanan bu konferansta ham madde temini, ihlalât nisbetinin teabiti; ihlalât ve ihracata göre nakliyat işlerinin görüşüldüğünü bildirmektedir.

Kahire, 16 (A.A.) — Libya hareket sahısında keşif faaliyetinden başka mühim hiç bir şey yoktur.

TİMOÇENKO açtığı gedikten ilerliyor

Londra, 16 (A.A.) — Mareşal Timoçenko'nun Alınları geri çekilme zorunda bıraktığı Doneç cephesinde Sovyet ordusu tarafından açılan gedik burada Rusların ileri harekete başadıklarına bir delil sayılmaktadır. Londra'da meşum bir tarih olan 15 Mayıs Hitler tarafından ilân edilen taarruz başlamadan geçtiği kaydedilmektedir. Almanyaya Dinyeper hattına müdafaa eden kuvvetler üzerine yapılan tayızi azahtmak için Moskovanın cennubunda harekete geçmek zorunda kalmıştır. Merkez kesiminde General Zukof tarafından yapılan taarruz neticesinde de Alınların aynı çareye başvurmaları ihtimal dahilindedir.

İcar ve İare

(Birinci sayfadan devam) — tımdıy ve bunun Martın 89 milyon lira fazla olduğunu söylemiştir.

M. Ruzvelt bugün icar ve iare eşyasının yiyecek ve ham maddeden ziyade mühimmatı ihtiva ettiğini söylemiş ve diğer taraftan teknil ticaret tayıarelerinin kontrol altına alınmış olduğunu ilâve etmiştir.

Yanmamak için

(Birinci sayfadan devam) — yerine gelmiş olmasına rağmen, bu düşkân ahaşp bulunduğundan ateş sür'atle büyümüş, dükkânın üstündeki odaya sırayet etmiştir. Bu esnada odada derin bir ıykuda bulunmakta olan saka Ahmet ilmaz yangını anıncıyca feci bir şekilde yanmaktan kurtulabilmek için 10 metre yükseklikten kendisini sokağa atmıştır.

Düşme nabicesinde çok tehlikeli bir surette yaralanan Ahmet Cerrahpazı hastanesine kaldırılmıştır.

Halk dağıtma birlikleri

(1 inci Sahifeden Devam) — birliklerin idare hey'etleri tecekkül etmiştir.

Yarı da Byoğu kazası dahilindeki mahallelerde intihaplar yapılmaktadır. Tassın mahiyeti mahallelerinde olunanların yarı öğleden evvel muhtelif mekteplerde ve Parti Mekteplerinde toplanarak Birlik İdare Hey'etlerini intihap edeceklerdir. Kasımpaşa, Galata, Şişli mahalleleri mahalleleri halkın yarı nereden intihap yapacakları hakkında ilânımız 4 üncü sahifemizdeydi. Byoğu kazası büyük olduğu için bu ilân yapılmıştır. Diğer yerler ilân edilmeyecektir.

Bu ay sonuna kadar her tarafta intihaplar yürütülmesi olacak ve Haziran başında bütün birlikler faaliyete geçecektir.

İdman şenliği

(1 inci Sahifeden Devam) — Üniversiteler 40 kişilik bir sporcu grupu 19 Mayıs şenliklerinde bulunmak üzere 18 Mayısta Ankara'ya hareket edecekler. Bunlara Profesör B. Sadi İrmak ve Hukuk Fakültesi Doçentlerinden B. Büldend rıyaset edecekler. Ankara Mülkiyetlilerle de futbol maçı yapılacaktır. Üniversiteli gençler Ziraat Enstitüsünde misafir edileceklerdir.

Trikotaj ve çorap makineleri

(1 inci Sahifeden Devam) — Çorapçılardan sonra trikotajcılarının müteharrik makinelerinin, bilâhare de sabit makinelerinin muayene ve damgalanmasına başlanacaktır.

Öğrendiğimiz göre bu muayene maksat ilköli tevziatını daha esaslı bir şekle bağlamak ve kontrol etmektir. Muayeneye getirilmeyen ve damgalanmayan makineler için badama hiç iplik verilmeyecektir.

MÜJDE

Topkapı haricinde Zümrüt Aile Bâkçesi, bu sene de sayın müşterilerine büyük bir emek sarfederek açılmıştır. Saz ve caz eşyaları da ayrıca temin edilmiştir.

Yeni büyük anketimiz

(1 inci Sahifeden Devam) — eksemi ahvalde birbirlerine muayız halinde olan menfaatleri meydana atılmış olur. O zaman bu iki zümrenin kendilerine has olan himaye tedbirlerini almak mümkün ve kolay olur ve neticede cemiyetlerin kalkınmasına müessir olur. Sonra her meslekte ve san'atta bir dereceleşme vardır: Çırak, kalfa, usta yahut patron...

Hemen hemen ustalar dükkân sahibi patronlardır. Ve bunlardır ki, kalfalara, çıraklara iş verirler. İşte kalfaların, çırakların haklarını, ustalara, patronlara karşı korumak lazımdır. «Bunu» zümre esnafın cemiyeti temin edemez sebebi açıktır, zira hepsi o cemiyetin kayıtlı azalarıdır. Ve hattâ çırak, kalfalara iş veren bu patronlar ustalar, cemiyetlerin reisleri veya idare heyeti azalarıdır. Bunun için bence cemiyetlerden ayrı veyahut her cemiyetin kendisine bağlı birer «kalfalar ve çıraklar birliği» kurulmalıdır.

Bugün çırak yetiştirilmeyor! Bunun sebebi ne çırak mektepleri nin ve ne de bu hususta bir takımamenin yokluğu değildir. Bilâkış halen mer'î mevcut mevzuattır. 5 kişiden fazla işçi çalıştıran müesseseler beyanname vermeye ve o nisbette kazanç vergisi ödemeye ve daha bazı kâlfetler altına girmeye mecburdur. Bu kayıttan uzak kalmak için san'atkar daha doğrusu esnaf, patron

Ekmeğin gramını çalan fırıncı

(1 inci Sahifeden Devam) — ya taşhış edilmesi mevzuabâsı değildir.

Eğer bu suretle un verilmeyen fırınların pek yakınlarında faal başka bir fırın yoksa oralarda ekmeğin satış şubeleri açılacak ve kapatılan fırınların unlarından pay alan fırınlar fazla çıkardıkları esmekleri buralarda satacaklardır.

Diğer taraftan Ankara radyosu dün akşamki enşriyatında, Ankara'da bugün yaran ve yarın tam ekmeğin istihkakı verileceğini ilân etmiştir.

Bu neşriyattan doğmuş olacağı tahmin edilen bir şayıya istinaden yarından itibaren günde ve her yerde ekmeğin tam verileceği hakkında bir rivayet koymuşlarmış başlarmıştır. Fakat bu sabah yaptığımız tahkikatla göre vilâyet makamında bu hususta hiç bir malumat yoktur. Yalnız çikan rivayetler hakkında Ankara'ya malumat verilmiş ve keyfiyet sorulmuştur.

Diğer taraftan, haftada bir gün ekmeğin yerine halka patates tevzi edileceği hakkında da bir şayı çıkmıştır. Bu sabah kendisiyle görüştüğümüz Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar:

«Bu şayıya kat'iyen tektzip edebilişiniz, demistir. Yarından itibaren her gün ekmeğin tam verileceği hakkında bize bildirilmiş bir emir yoktur.

Dünkü resmi cerideye çikan çok mühim bir koordinasyon kararı mucibince yeni buğday, çavdar, emir; arpa; yulaf; mahlût; darı ve kaplica mahsulilerine hükümet

Japon cephesi

(1 inci Sahifeden Devam)

İnnat alınmıştır. Yeni Delhi 16 (A.A.) — Birman yada Çindvay vadisinde fena vaziyette bulunan İngilizler şimdi daha iyi şartlar içinde bulunmaktadırlar.

VAVEL SEYLANA GİTTİ — Yeni Delhi 16 (A.A.) — Hindistanda başkomutanı Vavel Yeni Delhi'deki karargâhına terkederek Seylana gitmiştir.

Sembolik bayrak

(Birinci sayfadan devam)

leri arasında ilk atlet Ebedî Şefen Milli Şefe sembolünü taşıyan bayrağı aldıktan sonra yolumuza devamla başladık. Önderinde davul ve zurnalarla yolumuza yörüne çikan köylü yurtdaşların içten tezaffirlerle karşılayıyoruz. Saat 8 de Tokata ilk giren atlet şehrin giriş noktasından iki kilometreyi aşan çıkış noktasına kadar iki tarafa sıralanan halkın arasından geçti. Cumhuriyet alanında Atatürk anıtının bulunduğu yerde başta vali İzzettin Caggar ve şehrimizde bulunan Parti müfettişi Kars mebusu Zihni Onhun olduğu halde yüzlerce genç iştiriyar; kadın ve erkeğin içten ve coşkulu tezahürleri gözâlı bir manzara arz ediyordu.

yanına alacağı kimseleri yetmişlerden yâni kalfalardan alıyor, bittabi çırak yetiştirmiyor. Halbuki san'at ve mesleklerin inkişaf ve devamında baş âmil olan yetisme ve yetistirme hareketi olamadığından mevcut kalfalar ölüm, ihtiyarlık ve hastalık gibi sebeplerle iş bağından ayrılmaya işler stop ediyor, binnetice de kötü işçi kötü iş çıkarma zorunda kalıyor. Bu da san'atın, mesleğin hem gelişmesine ve hem de cemiyetlerin inkişaf edememesine âmil oluyor.

Tenekeci, manfaturacı, kalaycı, elbise ve ayakkabı boyacıları ve daha birçok zümreler esnaftan sayıdıkları halde bunlar maalesef birer cemiyet kurmamışlar ve kurmaya da mecbur edilmemişlerdir. Yirmi, otuz liralık bir a-yakkabın acemi bir boyacının elinde mahvolur. Avuç dolusu para verir kumaş alırsınız, bir terziye belki ondan daha üstün dikiş parası verir diktirtirsiniz, elbiseniz berbat olur, terzinin, boyacının ehliyetizliğinin cezasını siz çekersiniz. Bunun için bu esnaf lar da mutlaka birer cemiyet kurmalı ve cemiyetleri bunların ehliyetini tasdik etmelidir. Ve sonra; herşeyden önce esnafın san'at ve meslek bilgileriyle mücehhez kılınak için ilk tahsil mecburiyeti kaydını bütün esnafa şiddetle tatbik etmelidir.

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlanları

1 — Yün İplikleri tarafımızdan verilmek üzere «27000» jila 30000 muntakir renk salınım imaline alt pazarlık edilmemesi; 18.5.942 Pazartesi günü saat 15 de Kasımpaşa bulunan Deniz Levazım Satınalma Komisyonunda yapılacakdır.

2 — Beher metre kaç imalının tahmin edilen bedeli 39 kurus 50 santim, ike teminat «888,75» lira olup garantee her gün iş saatı dahilinde mezkûr komisyondan bedelsiz alınabilir.

3 — İsteleklerin 2490 sayılı kanunun istediği vesikalarla birlikte belli gün ve saatte adı geçen komisyona müracaatları ilân olunur. «5519»

1 — Tahmin edilen bedeli «1933,03» lira olan bir mevkide yapılacak elektrifik tesiatının pazarlık edilmemesi 20.5.942 Çarşamba günü saat 14 de Kasımpaşa bulunan Deniz Levazım Satınalma komisyonunda yapılacakdır.

2 — Kat'i teminat «289,95» lira olup garantee her gün iş saatı dahilinde mezkûr komisyonda bedelsiz alınabilir.

3 — İsteleklerin 2490 sayılı kanunun istediği vesikalarla birlikte belli gün ve saatte adı geçen komisyona müracaatları ilân olunur. «5517»

ZAYI — Tıp Fakültesinden aldığımız gecekemi zayı ettim. Yenisi alınmadığından eskisinin hikmeti yoktur. 3987 Kemal DEMİR

Bulgaristanda Yahudiler trenine binemeyecekler

Sofya, 16 (A.A.) — Mühbir sebepler haricinde Yahudilerin şimendierlerince seyahat etmeleri yasak edilmiştir. Diğer cihetten kadın ve erkek takriben 30 bin çingene sivil seferberliğe, tabii tutularak muhtelif işlerde kullanılmak üzere belediyelerin emrine verilecektir.

ZATİ SUNGUR SES

Sineması ve Tiyatrosunda Bir insanı hiçbir yere dayandırmadan, tutundurmadan havada durduruyor. HER GECE Saat 21 de, Cumartesi, Pazar günleri matine saat 16 kadar. Gışeler hergün 13.30 dan itibaren açıktır. Telefon: 49369

ŞEHİRDEN ve MEMLEKETTEN

ANKARADAN ve MEMLEKETTEN:

★ Yeni bir Koordinasyon Hey'eti kararına göre bundan sonra herhangi bir sebeple primi veya sürprini ödenmeyen her nevi hayat sigortası mukaveleleri fesholunacaktır.

İnkita devresi içinde cenebi bir devlette harp halinde askeri vazifede 6-ten sigortalıların hak sahiplerine mülkümün paranın tamamı ödenmektedir.

★ İşe Müsteşarlığı gelecek için yolda ve mahruka tevzili için şimdiden tedbirler alınmaktadır.

★ Madenlerin içinde veya haricinde olacak kazalarda yaralanan ve 6-ten leri müracaatlarına kusur aranmaksızın verilecek tazminat esasları tesbit olmuştur.

★ Sultanahmet Dindariyede polis Hasan Basmış, evine hırsızlık kastile girip Hasan Basmış öldüren ve kaçarken bekçiyi yaralayan kunduracı Yusuf oğlu Nazımın ilam mazbatası Büyük Millet Meclisi ruznamesine alınmıştır.

★ Çay ve kahvenin inhisarlar idaresi tarafından satılması hakkındaki kanun lâyihası Meclis ruznamesine alınmıştır. Lâyiha toptancı perakendecileri zarara sokmamaktadır. Haricden gelecek yolcuların getirecekleri 100

İLÂyet ve BELEDİYE:

★ Şehir Meclisi toplantısı dün sona ermiştir. Vaziyat ve masraf bütçeleri kabul olmuştur. Fakat Vali, bütçe hakkında Meclisten cınaması beklenen bir kanunun çıkmasını müteakik bütçeyi tedit ve ilmal için Meclisin tevkalâde bir içtima davet edileceğini söylemiştir.

★ Üsküdar, Kadıköy ve havalisi Halk Tramvayları İdaresinin tasfiye olunarak İstanbul Elektrik ve Tramvay İdaresine devri dün Şehir Meclisinde kabul olmuştur.

TİCARET ve SANAYİ:

★ Son bir kaç gün içerisinde 100 bin çiftle yakın torik tutulmuştur.

★ Fiat Mürakabe Komisyonu 600 gramlık bir gloten ekmeğine yüz ekle kurus narkı koymuştur. Bir günlük ekmeğin karnesi istihkakıyla yüz ekle gram gloten ekmeği alınabilecektir.

★ Çay ve kahvenin inhisarlar idaresi tarafından satılması hakkındaki kanun lâyihası Meclis ruznamesine alınmıştır. Lâyiha toptancı perakendecileri zarara sokmamaktadır. Haricden gelecek yolcuların getirecekleri 100

BU SALI AKŞAMI **SÜMER** Sinemasında Gösterilecek olan ANTON WOHLERUCK'un şaheseri **Tehlikeli Mehtap** Süper filminde, PHILADİLPHİ'ye FİLARMONİK ORKES-TRASI tarafından çalınmış ŞOFEN'in «BÜYÜK POLONYA» şarkısını dinliyeceksiniz.

İst. Hava Mintaka Depo Âmirliğinden:

1 — Hava Birlikleri İhtiyacı için «10000» adet kar gözlüğü pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Taliplerin nümune, Fiat Mürakabe Komisyonundan tasdikli fiat teklif mektupları ile bu teklife göre hesaplanan kat'i teminatını Bakırköy Malmüdürlüğüne yatacak malbuzları ile birlikte Yenipostahane karşısında Büyük Kınacıyan Han İkinci kat 9/10 numarada Hava Satınalma komisyonunda 22.5.942 Cuma günü saat 11 de bulunmaları. «5551»

İlan tashihi

Gazetemizin 1.5.1942 tarihli nüshasında intiş eden İst. Defterdarlığı Mülk Mülk Müdürlüğüne alt «Gayri menkul satış» hakkındaki ilânın satış günü 18.5.942 yerine 13.5.942 yazılmıştır. Tashih ilân olunur.

